

Rozloučení s panem Jiřím Kaplanem

22. října 2011 Kostel Matky Boží před Týnem

Drazí bratři, vážení přátelé,

Nemohu se na začátku této slavnosti při vaší účasti ubránit vzpomínce na četná hluboká duchovní setkání uprostřed doby totality a zvláště v pražském jaru, ve velké rodině Kaplanů i ve společenství dalších přítomných, v atmosféře živé víry, kde bylo možné zřetelně vnímat, že se naplňuje Ježíšův příslib: 'Hle, já jsem s vámi po všechny dny až do konce světa!' (Mt 28, 20) a 'Kde jsou dva nebo tři shromáždění v mém jménu, tam jsem já uprostřed nich' (Mt 18,20). I když se tehdejší režim snažil zahnat věřící do ghetta a izolovat je, živá víra, která dodávala odvahu, otevírala srdce účastníků takových setkání dokořán, i daleko přes hranice. Mimořádně četná rodina (Jiří byl otcem deseti dětí) ho často aspoň trochu chránila před přímým zásahem režimu proti těmto aktivitám. Po boku mu 60 let stála statečně jeho manželka Marie, která byla důležitým dynamickým prvkem v rodině.

V tomto společenství se setkávaly mnohé živé duchovní proudy té doby, kterým Duch svatý dával vyrůstat všude v církvi, které pronikaly i za železnou oponu a odvážní lidé je zachytávali, otevírali jim dveře a sdíleli dál. Tak se rodina Kaplanova v čele s Jiřím, který i horlivě překládal, zvláště z oblasti Taizé, za což byl uvězněn, stala velkou dílnou pokoncilní obnovy. Jiří silně vnímal, co Duch boží tehdy vyslovoval v církvi. Nebyl razantním leadrem, ale dovedl vytvářet prostor pro druhé a vtahovat je do společenství, kterému často dával i hudební rámec svým nadáním. U Kaplanů se setkávali lidé z domova i ze zahraničí, z moderních církevních hnutí jako *Comunione e liberazione*, *Hnutí fokoláre* a později především z Taizé. Vyrůstala tu i bratrská ekumenická společenství přes hranice církví, která po dlouhá léta zvláště na šumavské chalupě vychovávala širší řady mladé generace a nemálo ovlivnila i přípravu roku '89. Ve své

nemoci v závěru života Jiří vydával svědectví své živé víry těm, kdo se s ním přišli rozloučit.

V kratičkých slovech tu nelze vyjádřit proud a bohatství života, který tu proudil a obohacoval, nelze blíže popsat společenství, která se tu tvořila. Bude proto nezbytné věnovat v Katolickém týdeníku, v příloze Perspektiv a v jiných tištěných i elektronických médiích dostatečný prostor pro svědectví života Jiřího Kaplana a jeho rodiny a připomenout odvahu v pronásledování a nebezpečích, i naději a radost, které v těžkých dobách Jiřímu vlévala víra.

Tato dnešní slavnost rozloučení s ním je příležitostí, abychom si s vírou uvědomili, že se na jeho životě naplňují slova Písma, která jsme dnes slyšeli: 'Hospodin zástupů vystrojí tučné hody' – tzn. bohatě naplní víru Jiřího, zvláště v těch slovech: „Hospodin zničí smrt navždy...“ To, co podle zákonů přírody podléhá rozpadu, se rozpadne. Ale život, který byl posvěcený Kristovou přítomností, pokračuje dál. Kdyby Jiří mohl nyní promluvit, řekl by nám asi dnes už ze své nové osobní zkušenosti: „Hle náš Bůh, doufali jsme v něho, že nás vysvobodí...On je Hospodin, v něho jsme doufali, jásejme a radujme se z jeho spásy“. Při těchto slovech se nám vybavuje radostná, klidná zářící usměvavá tvář Jiřího. Bohatá hostina nového života, života spásy, plnost života. A pro vás, kteří zůstáváte, zvláště pro jeho manželku Marii, platí další Hospodinovo slovo: „Pán, Hospodin, setře slzy z každé tváře...“ Je pravda, že ztráta někoho drahého, rozloučení s manželem po dlouhém společném životě, je vždy bolestí. Sám Ježíš zaplakal nad Lazarovou smrtí. Ale nad tou bolestí září živá naděje na opětné shledání.

Pod zorným úhlem dnešního krátkého úryvku Janova evangelia se v duchu díváme na současnou situaci Jiřího. Ježíš říká: „Přijde ke mně, neodmítnu ho... nikoho neztratím.“ A kratičkový úryvek mluví znovu a znovu, dvakrát o vzkříšení a novém životě. Všechny bolesti života, utrpení, vězení...to vše se slévá do perspektivy nového života, vzkříšení. Jásejme a radujme se z jeho spásy. Život ve společenství i s ním jde dál, i když v jiné podobě. Věřím ve společenství se svatými, jak často společně říkáme ve Vyznání víry. Těšme se tímto slovem naší víry...